

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN NEWSPAPER
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00.
For UNA members monthly \$5.00
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Успішна наполегливість

Десятиліття, що його добилися українські студенти в Університеті Західного Онтаріо й українська громада в онтарійському місті Лондоні, а саме введення акредитованого курсу української мови при цьому університеті, може бути переконливим доказом того, що може зробити рішучість, одностайність і наполегливість якоїсь громади у змаганні за поставлену собі ціль.

Добивалися українські студенти Лондону й околиць введення курсу української мови, як це з'ясоване в повідомленні про цю справу, що було надруковане у „Свободі“ 23 листопада ц. р. довгими роками й усіма доступними їм засобами. Започаткувавши заходи в цій справі вже кілька років тому, Український Студентський Клуб провів минулого року публічну протестаційну демонстрацію проти дискримінації української мови в Університеті Західного Онтаріо. Одностайно підтримали цю демонстрацію українські громадські організації й чинники не тільки Канади, але також ЗСА і навіть Європи. Після демонстрації академічний дорадник Клубу разом із його головою відбули низку зустрічей і конференцій з вирішальними чинниками Університету, категорично вимагаючи виконання домагань українського студентства і погрожуючи проведення дальших протестів і бойкоту всіх російських курсів в Університеті, якщо їхні вимоги не будуть здійснені. Справу встановлення акредитованого курсу української мови перенесли представники студентства і лондонської української громади водночас із цим на ширший терен, відбуваючи окрему конференцію з міністром університетських справ провінції Онтаріо. У відповідь на заяву університетського правління, що Університет не має ані викладачів для вимаганого курсу, ані коштів, щоб такий курс оплачувати, українські студенти і їх дорадники висловили готовність дати потрібних викладачів, і то без фінансової винагороди. Не маючи в цій ситуації іншого виходу, декан факультету гуманістичних і суспільних наук був примушений погодитися на вимоги і пропозиції українських студентів.

Проведена українським студентством і громадою онтарійського Лондону акція може бути добрим прикладом також для українських студентів інших університетських осередків ЗСА і Канади у їхніх змаганнях за курси й катедри української мови, літератури й історії. Встановлення Осередку цих студій в престижному Гарвардському університеті матиме в цих змаганнях силу дуже переконливого аргументу.

Свої про своїх

Можна було передбачити, що представники Совєтського Союзу і комуністичного Китаю скорше чи пізніше ударяться на терені Об'єднаних Націй в якийсь справу, що їх роз'єднує, але трудно було припускати, що це станеться так швидко і з такою брутальною ширістю — читали ми в одному пресовому коментарі після засідання Генеральної Асамблеї з 26 листопада, де два члени „соціалістичного“ табору один одному сказали гіркі слова правди. Сталося це у зв'язку з совєтською пропозицією скликати світову міжнародну конференцію безпеки. Представник Пеніну Чіан Куан-ху з нецікавою ту пропозицією, як практично беззастоватно, і скаржиться на існуючий американсько-совєтський договір проти поширення атомової зброї, як параван для усталення атомового монополію „двох суперпотуг“. Совєтський посол Яков Малік обурився і закинув китайцеві „фальшиві факти“. На те названий китайський дипломат пригадав Москві ведення агресії, підтримку війни, втручання до справ чужих держав і взагалі „соціал-імперіалізм“.

Обидва комуністичні дипломати поклалися на Леніна й обидва осягнули те саме: з-посеред учасників того засідання Генеральної Асамблеї не було ні одного оплеску для ні одного з них, комуністів, „нейтральних“ почували себе дуже незручно, а тиху втіху могли відчувати хіба тільки представники вільних країн.

Правду мав китайський комуніст, що світова конференція розробляється це був би черговий блеф. Він казав правду про совєтську політику імперіалізму, агресії, підтримки війни і втручання до чужих справ. І правду казав представник Москви, що Пеніна змагає за такого розвитку своєї атомової зброї і своєї економіки, щоб стати суперпотугою, яка шантажувала б своїх ближчих і дальших сусідів. Але, може, та ширість обох переконань вільних держав позбавить своїй делікатності й задукуватиме та висловлюватиме одверто й правдиво про загрози, що існують з обох тих центрів світового комунізму.

Панас Феденко

МИНУЛО ПІВСТОЛІТТЯ

ЗИМОВИЙ ПОХІД АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ 1919-1920 РР.

(4)

Махно мріяв розділити Україну на дві частини: Правобережжя мала належати Петлюрі, як „старшому віком“, а Лівобережжя Махно лишав собі. В штабі Махна давали тон російським анархістам (Волін, Аршинов, Задов та інші). Вони ніяк не хотіли допустити, щоб махнівці вийшли в склад регулярної армії УНР, хоч в масах була до того велика охота. Про це казав мені „махнівський міністер“ Шпота, що прибув до Каміньця у вересні 1919 р. Але через ватагу Петрушевича, чи воювати з „білою“ Росією, чи ждати далі без руху на фронті, ми заборилися. Ретісичин вигадав (Небезека в заборі), казали римляни. Губернатор України цар Петро І писав до підлеглих йому командирів: „Улучение времени невозвратной смерти есть подобно“.

Замість сподіваного порозуміння з Денікіним, довелося пережити атаку „білих“ проти нас. Дальші події відомі: не було координації між обома українськими арміями, хоч формально був у Каміньці Об'єднаний Штаб Головного Отамана на чолі з ген. Юнаковим. Осінні дощі, нестача постачання, брак ліків і епідемія всякого роду. Похід з тих сепаратна політика, з орієнтацією на „білу Росію“, капітуляція провідників УГАРМІ перед командою „Півдня Росії“ 6 листопада 1919 р. На Петрушевича мав великий вплив державний секретар закордонних справ уряду 30 УНР Василь Панейко, що перебував у Парижі.

„ІСУСОВА МОЛОДЬ“

На мурах будинків у великих і малих містах Америки, на рекламних оголошеннях у підземках щораз частіше можна бачити, побіч комуністичних і непристойного, куліганського змісту „графіків“, написані: „Христос вас любить“, „Любіть Христа“, „Ходіть до церкви“.

Це — видні вияви нового, широкого руху, що в чимраз більшому числі охоплює американську молодь, відвертаючи її від розпусти, наркотиків, заколотів, боротьби проти „естаблішменту“. З дивовижною швидкістю поширюється цей рух у різних формах, виводячи молодь на іншу дорогу — до руху Христа.

У статті „Тайму“ п. н. „Христова революція“ п. автор пише про хлопців і дівчат з якими, не затуменними маріуваною очима, які проповідують Євангелію на вулицях Голлівуду, Далласу, Бостону, Дітройту. В багатьох містах, побіч вічних клубів і барів, відкриваються „Христові домів“, „Христові кавари“, де сходяться неохоти, щоб спільно розв'язувати свої проблеми. У відносинах між собою вони культивують братерську любов, фізичну й моральну чистоту, некорисливість і самовідданість.

В чикагському Великому Парку вуличний проповідник, студент Артур Біллістт по закінченні проповіді повісив тисячі молодих людей вуличний міст. До цього походу приєднались численні перекожі. Зустрічаючи поліціїстів, демонстранти вигукували: „Поліція, ми любимо тебе!“ Наближаючи у великий міст маріувану, порожню Л-СД та інших наркотиків, вони передали його одному з поліціїстів.

На березі Корона дель Мар у Каліфорнії пастор Чак Сміт недавно провів у тодах Тихого океану масове хрещення молоді. Тисячі інших молодих людей з по-можністю спостерігали цей урочистий акт з прибережних скель. Вийшовши з води один до одного старшого і молодшого юнаків ухилив старшого юнаку в обійми з криком: „Мамо, я люблю тебе!“ Вся ця молодь глибоко вірить не в надприродно, дивовижну людину, яка жила 2000 років тому, а в живого Бога-Спасителя і Суддю, що керує її життям.

„Ісусова революція“ охоплює молодь з усіх соціальних прошарків, багатих і бідних, короткострокових і кумачів. Це також своєрідний екуменічний рух, бо до „воїн Христа“ належать римо-католики, протестанти, люди юдейської врівноваженості і ще недовірливі. Відомі й українські дівчата та хлопці православної віри, що приєднали до цього руху.

Деякими рисами нагадує цей рух ранній стиль „гіппі“, зокрема тих „дітей квітів“, що творили свої колонії — комуні. Найбільші групи „Христових воїнів“ нараховують сотні тисяч членів і діють як високоорганізована молодь.

Одною з найбільших груп є т. зв. Кемпус Крестофор Крайст, духовна дитина колишньої конгрегації і приватної жертводавці.

Одною з найбільших груп є т. зв. Кемпус Крестофор Крайст, духовна дитина колишньої конгрегації і приватної жертводавці.

Норман Вінсент Піл, відомий теолог, в часописі „Гайлдопвет“ у статті „Ми потребуємо Ісусової віри“, пише: „Кожний, хто має очі й вухо, не сумнівається, що електризуюча хвиля релігійного запалу захоплює молодь нашої країни. Можна було б думати, що такий поворот до релігії кожний вітає як зосаного в країні, вичерпаний десятирічною війною, внутрішніми з а в орушеннями, міжрасовою ненавистю і моральним розкладом. На жаль, реакція багатьох до релігії наших громадян простягається від збентеження до заперечення і виразної ворожості“.

„Ми, духовники, — пише Норман Піл, — масмо бути хіба останніми з тих, що спротивляються цьому Христовому руху, бо ми насамперед відповімо за справи такого роду. Роками ми спостерігали, як зростала духовна порожнеча в душах наших молодих людей. Всі ознаки вказували на те, як поширювалось серед них розчарування в матеріялістичному і пересиченому суспільстві, невдоволення із старих форм богослуження, як зростало бажання виявити себе і знайти задоволення спершу в рок-музиці, а далі в різного роду містицизмі і нарешті в наркотиках. Тим часом наша увага була звернена на церковні будівлі і церковні бюджети. А нашим дітям ми казали: „Діти, скутіся. Підстрижи волосся. Переїмися нашими поглядами на життя. А тоді вертайся і ми поговоримо“. І що ж сталося? Сталося чудо. Без нашої допомоги численні молоді люди самі пробиваються собі шлях, щоб зустрітися з Творцем“.

Світової слави проповідник Євангелії д-р Біллі Грегем у розмові з кореспондентом „Неменелінквейеру“ заявив, що американська молодь у щораз більшому числі звертається до релігії. „Це, — сказав він, — виразно видно на моїх масових зібраннях: коли 70 відсотків людей, які приходять, щоб мені послухати, молодь, а решта переважно більшість мовчавців були особи понад 30 років“.

Д-р Грегем вважає, що нова релігійна течія почала захоплювати молодь на протязі останніх п'яти років. Серед неї з приблизно 500 різних груп, і вони мають свою власну пресу. Наприклад, „Голлівуд Фрі Пейпер“ виділює накладою 400.000 примірників — більше, ніж усі такі звані підпільні („дан-дергаунд“) публікації разом узяті. Зріст цього руху

МАСКУЮТЬ „НОРМАЛІЗАЦІЮ“ В ЧСР

На 26 і 27 листопада 1971 р. були призначені в ЧСР загальні „вибори“ до парламенту й місцевих рад. — Вибори — совєтські, тобто одні — однісний список кандидатів, визначених диктаторською верхівкою однісний партії, що називає себе комуністичною.

При диктаторських комуністичних режимах виборець не має можливості вільно обирати свого кандидата, а змушений голосувати тільки за особу, визначену диктаторською партією. Справді комуністичні пропагандистські голосує, що виборець має право скреслити ім'я небажаного йому кандидата, тобто не голосувати за кандидата, запропонованого партією. Але хто це сконтролює, хто це запише і подасть до відомої іншим, коли „вибори“ безконтрольно п е реводять одна й та сама партія?

За всіх комуністичних режимів у всіх „виборах“ вислід голосування завжди понад 99 відсотків голосів, відданих за список кандидатів комуністичної партії.

Це очевидне виборче шахрайство, про яке знає не лише диктаторська партія, а й навіть більшість безпартійних „виборців“ в країнах під диктаторськими режимами. Але комуністичні диктатори хочуть за всяку ціну приховати свої виборчі шахрайства від усього світу, ще не виглядає просто фантастично!

„Дехто з молодих бунтарів на моїх зібраннях, — сказав цей проповідник, — заявляв, що вони не вірять своїм батькам тому, що вони говорять одне, а роблять зовсім інше. Якщо вони докоряють своїм синам за те, що ті курять маріуану, а самі п'ють горілку, то вони — лицеміри. Вони самі читають порнографічну літературу і забороняють своїм дітям ходити до кіна, де показують голіх жінок“.

Д-р Грегем признає рацію цим „бунтарям“ і вважає, що батьки тепер, як ніколи давніше, мусять додержуватись особистої дисципліни і високих стандартів життя, щоб не втратили довіри своїх дітей і виховати з них добрих громадян.

„Навіть якщо діти допускають злих учинків, це ще не значить, що вони вже не можуть вийти на добру дорогу, — сказав д-р Грегем. — Я знаю з власного досвіду тисячі молодих людей, які вживали наркотиків, жили розпущено та кримінальним життям, але коли звернулися до релігії — їх годі було впізнати. Нова Ісусова молодь — найбільш переконливий приклад цього мого твердження. На жаль, багато з тих юнаків перед тим не самі залишили церкву, а церква залишила їх напризволяще“.

„Христова революція“ поширюється вже й поза межами Америки — в країнах Західної Європи і Південної Америки.

опанованого комуністичною диктатурою. Перед вільним світом вони намагаються представляти свій політичний і соціальний лад, як найбільш вільний і свобододобний. Щоб люди з вільного світу не могли на власні очі бачити, як виглядають совєтсько-комуністичні вибори, чехо-словачка комуністична влада вирішила припинити будь-який в'їзд до ЧСР закордонних журналістів і туристів під час цюгоричних листопадових „виборів“.

„Не сміємо підкорятися без спротиву!“ — з таким закликом звернувся підпільний Соціалістичний Рух Чехословаччини Словоцьких Громадян у своїх листочках до виборців у ЧСР. В цих листочках сказано:

„Від нас вимагають, щоб ми голосували. Режим потребує нас у цей момент тільки як бездумних манекенів, які мають окрашувати його „консолідацію“. Прі едставники режиму не певні, як поставяться люди, а особливо наймолодші виборці, до цих їх „виборів“. Теперішні можновладці вважають ці вибори за свого роду плебісцит, в якому змушують кожного виборця йти голосувати, віддати свій голос за офіційних кандидатів, виставлених д і к т а т о р с ь к о ю партією, і таким чином висловити свою згоду на чужу окупцію своєї країни, з її грубим порушенням громадянських прав“.

„Немає тут і мови про якісь дійсні вибори, коли ми, громадяни, не можемо самі вільно визначити, що має нас заступити в парламенті чи в інших репрезентаціях. Сучасний д і к т а т о р с ь к и й політичний провід сам визначає не тільки кандидатів, але також і висліді так званих виборів. Це — шахрайська гра безсоромних диктаторів“.

„Ми, громадяни, не сміємо бути байдужими, чи йти до виборів, чи не йти. А коли підемо, то чи будемо скреслювати урядових кандидатів, чи ні? Виборці, комісії повинні підраховувати, скільки виборців зобов'язано вибори і скільки було фактичних скреслень на урядових списках кандидатів, без огляду на офіційні проголошення вислідів „виборів“. Велике бо моральне значення матиме знання фактів, як ті „вибори“ в дійсності виглядали. З цього буде видний справжній спротив чеського і словацького народів проти чужих окупантів“.

Ця порада з Праги могла б придатися також і українським с у п р отивникам московського окупційного режиму в Україні!

Як виглядає „нормалізація“ в ЧСР дивно з дальшого поліційного тиску на інтелектуалів, неадаптованих до режиму, а також до розриву зв'язку між владою і населенням, що сталося на тій стадії. Мали туди їхати для „втихомирення“ людності провідники Спілки залізничників і поштовиків, що була при уряді УНР, між ними же чоловік з „релігійним“ прізвиськом — Отчешаш. Але вони відмовились.

Коли це дійшло до мого відома, то я, порадившись з членом Центрального Українського Повстанського Комітету (ЦУПКОМ) Назаром Петренко, запропонував прем'єрові Мазепі нашу охоту піти в Пашківську волость, „навести порядок“. Пізньої ночі вийшли ми вдвох на дрезину, яку крутили ногами два залізничники, і приїхали на ст. Климашівці. Застали там начальника станції і телеграфіста. Обидва були щирі українські патріоти. Нарікали на невідомість і грабницькі інстинкти селянської маси, що хотіла поживитися державним майном у вагонах: цукор, сіль, мука. На станції ми переночували, а вранці пішли до сільської управи. Голові управи сказали, що ми уповноважені урядом УНР і просимо скликати громадян усієї волости на раду. Показали голові управи (старості) наше урядове уповноваження.

На 10 годину ранку зійшлася рада в Климашівці. Було чимало озброєних людей. Отаманував над ними якийсь Костенко, обоманений усякою збробою і на додачу мав теж військовий бінокль через плече. Громада не зустріла нас прихильно. Гомонили, мовляли, військові УНР стріляло на Климашівку, ідути залізницею. Щоб не дати розвинути „душі юрби“, котра деколи затуманює розум, я запропонував старості, щоб відкрив нараду. Ми показали мандат уряду УНР, котрий прочитав писар, і заявили, що хочемо вислати все, що сталося в Пашківській волості. Мені довелось промовляти першою. Ми знали, що нас тільки живе слово може врятувати, серед озброєної маси, частинно ворожої, в більшості байдужої, але й ці байдужі могли перейти на сторону настронених вороже. Ми при собі збрали не мали.

Я почав промову згадкою про режим Скоропадського, коли на Поділлі від села до села ходили „карательні відділи“ і біли шомполами та розстрілювали хліборобів, що розділяли між собою поміщицькі землі. З такою „програмою“ приїшло в Україну теж військо Денікіна. Я назвав ім'я міністра земельних справ Колокольцева: він був міністром в уряді Скоропадського, а після втечі Скоропадського в Німеччину в грудні 1918 р., Колокольцев був призначений міністром земельних справ в уряді Денікіна.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: д-р Михайло Данилюк

ПОРАДИ НА ЗИМУ

II

Говорячи про збереження доброго здоров'я взимку, необхідно мати на увазі кліматичні умовини, точніше кажучи — температуру та вологість. Якщо справа температури — це річ кожному ясна, щоб зберігати себе від надмірної прохолоди, то справу вологості люди часто ігнорують або ж мають про неї слабе уявлення, якщо йдеться про здоров'я.

Релятивна вологість повітря, який дихаємо і в якому працюємо та відпочиваємо — дуже важлива зимовою порою. Вологість повітря не лише сприяє кращій регуляції температури тіла, але, основне, тримає слизові оболонки наших дихальних органів у здоровому і відповідному на інфекції стані. При низькій вологості слизові оболонки пересихають, стають крихкими, а слиз, який вони природно виділяють, стає густим й інюді продукції його взагалі припиняється. Вища вологість, напак, тримає слизові оболонки еластичними, здоровішими, і тому вони не так швидко піддаються інвазії шкідливих мікроорганізмів.

Взимку, коли температура повітря назовні низька, релятивна вологість надворі може сягати 60-80%, але коли це саме повітря з цією самою кількістю вологості огрівається у хаті, то релятивна вологість спадас до 5-10%, а це занизька вологість для доброго здоров'я. Іноді, при сильних морозах, вологість огрітого повітря в хаті спадас навіть нижче від 5%, і тому немає нічого дивного, що тоді людина швидко втомлюється, її дихальні шляхи пересихають, у неї виникає сухий і неприємний кашель. Застуди, інфекції синусів, бронхіти і т. д. дуже часті, зокрема у дітей та людей старшого віку.

Ідеально було б, щоб у хаті зимовою порою вологість становила 50 до 60%, але тоді вона осідає на стінах і меблях. Тому з практичних міркувань радиться тримати релятивну вологість у межах приблизно 30-40%. Як це зробити?

Тримати сприятливу для здоров'я вологість у хаті можна двома способами: — ніколи! — не лікувати домашніми засобами. По недугу мусить лікувати лікар, а лікування часто вимагає кількох переїзків, щоб упевнитися, що інфекція повністю поборена.

Кожне гнійне запалення горла, а особливо спричинене групою стрептококів, супроводжується помітним болем горла, високою гарячкою, розпаленими залозами, на шиї, труднощами у ковтанні, джрем, втратою апетиту, загальним ослабленням. Коли заглянути у горло, на мигдаликах видно біло-жовтий осад гною, а самі мигдалики помітно побільшені. Прокують ці гнійні виділення, хворі, а особливо діти, часто мають розлад шлунка з блюванням і розв'язанням.

Колись такі запалення приводили до дуже важкого стану, але тепер лікування антибіотиками дає дуже успішні наслідки. Лікарі часто беруть пробі гною для бактеріологічної культури, щоб установити рід бактерії, встановити, чи справді інфекція стрептококами, а також щоб встановити вразливість інфекції до окремого антибіотика. Це значно допомагає у виборі антибіотика, щоб інфекцію вилікувати якнайшвидше.

зана дуже дешевим коштом. В однородних будівлях найкраще з а і нсталювати при центральному опівіанні звочувач, доводячи до цього простого апарату воду, яка випаровує в систему опівіанні і розходить з теплим повітрям по всій хаті. Таких звочувачів з чимало видів, вони дешеві й прості. У помешканнях в більшій будівлях можна поставити портативний звочувач, що виглядає як звичайна мала шафка. Він працює електричним струмом, випаровує воду із рухомих фільтрів, а вода в ньому поповнюється в міру потреби. Не раз люди дивуються, що такий простий звочувач випаровує у більшому приміщенні до 20-30 літрів води на добу. Власне ця вода і поповнює нестачу вологості в повітрі.

Майже як правило, у людей, які тримають у своїй мешканнях потрібну кількість вологості, заважається помітно менше випадків застуди, кашлю, бронхітів, „забитого носа“, перешкоди горлянки і т. д. Вони дихають краще, не так скоро втомлюються, краще сплять. Люди ж із недугами дегері, хворобами серця, недомогами шкіри особливо відчують полегшу.

Згадуючи про органи дихання та їх інфекції зимою, необхідно звернути увагу на ще один важний фактор. Це — гнійне запалення горла, викликане т. зв. стрептококовою групою бактерій. Ця інфекція мигдаликів проявляється кожної холоднішої пори року, але взимку вона частіша і менше помітна, оскільки біль горла та піднесення температури людини звичайніше вважають за звичайну застуду.

Гнійне запалення мигдаликів — річ дуже поважна, воно може привести до важких ускладнень, а іноді також до розвитку ревматичної гарячки, яка у свою чергу веде до пошкодження серця. Тож і зимою особливо варто звертати увагу на можливість гнійного запалення, і при кожному підозрінні, що таке може бути, ніколи не повторюємо — ніколи! — не лікувати домашніми засобами. По недугу мусить лікувати лікар, а лікування часто вимагає кількох переїзків, щоб упевнитися, що інфекція повністю поборена.

Кожне гнійне запалення горла, а особливо спричинене групою стрептококів, супроводжується помітним болем горла, високою гарячкою, розпаленими залозами, на шиї, труднощами у ковтанні, джрем, втратою апетиту, загальним ослабленням. Коли заглянути у горло, на мигдаликах видно біло-жовтий осад гною, а самі мигдалики помітно побільшені. Прокують ці гнійні виділення, хворі, а особливо діти, часто мають розлад шлунка з блюванням і розв'язанням.

В Парижі Панейко створив Український Національний Комітет з участю кількох українців із Галичини та зросійщених наддніпрянців — Моркунта і Цитовича. 19 грудня цей комітет видав декларацію, що він прагне до створення „України в етнографічних границях, з'єдненої в федеративній формі з могутньою Росією“.

Уряд Петрушевича вийшов з України до Відня, залишив УГАРМІ власний долі, без політичного проводу. Уряд УНР і військо вирішили вести боротьбу далі. Адже армія Денікіна була вже в повному розкладі. Про це писав Осип Левицький, військовий референт С. Петрушевича: „Петрушевич опустив Камінець 16 листопада з наміром їхати до Одеси, але армія Денікіна... розвалилася“. („Галицька армія на Великій Україні“, Відень, 1921 р.).

III

„А уже, брате, невесела година настала... (Слово о полку Ігорі)“.

15-го листопада ситуація уряду УНР у Каміньці на Поділлі була трагічна. Після капітуляції УГАРМІ деникінці, хоч самі „на тонку пряли“, почали атаку на армію УНР. Була небезпека потрапити в „мішок“ білогвардійців. Тому вирішено вивести з Каміньця велику частину державного апарату і цінностей, що були в Державному Банку. На біді, в тих днях помер на тиф міністер здоров'я д-р Дмитро Одріна, заступник прем'єра Ісаака Мазепи, лікар, людина енергійна, з організаційним хистом. Міністри — Мартос і Шадлун, як сказано, вийшли з дорученням уряду на переговори з румунами. Вся праця лягла на плечі Ісаака Мазепи, міністра праці Осипа Безпалка та інших.

Поїзди уряду УНР вирушили з Каміньця на північ до Проскурова 16 листопада 1919 р. Стратегічно-політичний план був такий: вийти в район Старокостянтинів-Чуд-

нова, дати військові відпочити там, куди вже не могли досягнути деникінці, і відновити боротьбу регулярним фронтом проти „білої армії“, що вже була в повному розкладі.

Поїзди УНР спинилися на ст. Гречани біля Проскурова. 21-го листопада мали вони вирушити далі на північ до Старокостянтинівки. Але настала перешкода: прийшла звістка, що на лінії Гречани-Старокостянтинів, на станції Климашівка, селяни Пашківської волости перервали лінію залізничну, телефонний зв'язок і грабують вагони з державним майном, що стояли на тій станції. Мали туди їхати для „втихомирення“ людності провідники Спілки залізничників і поштовиків, що була при уряді УНР, між ними же чоловік з „релігійним“ прізвиськом — Отчешаш. Але вони відмовились.

Коли це дійшло до мого відома, то я, порадившись з членом Центрального Українського Повстанського Комітету (ЦУПКОМ) Назаром Петренко, запропонував прем'єрові Мазепі нашу охоту піти в Пашківську волость, „навести порядок“. Пізньої ночі вийшли ми вдвох на дрезину, яку крутили ногами два залізничники, і приїхали на ст. Климашівці. Застали там начальника станції і телеграфіста. Обидва були щирі українські патріоти. Нарікали на невідомість і грабницькі інстинкти селянської маси, що хотіла поживитися державним майном у вагонах: цукор, сіль, мука. На станції ми переночували, а вранці пішли до сільської управи. Голові управи сказали, що ми уповноважені урядом УНР і просимо скликати громадян усієї волости на раду. Показали голові управи (старості) наше урядове уповноваження.

На 10 годину ранку зійшлася рада в Климашівці. Було чимало озброєних людей. Отаманував над ними якийсь Костенко, обоманений усякою збробою і на додачу мав теж військовий бінокль через плече. Громада не зустріла нас прихильно. Гомонили, мовляли, військові УНР стріляло на Климашівку, ідути залізницею. Щоб не дати розвинути „душі юрби“, котра деколи затуманює розум, я запропонував старості, щоб відкрив нараду. Ми показали мандат уряду УНР, котрий прочитав писар, і заявили, що хочемо вислати все, що сталося в Пашківській волості. Мені довелось промовляти першою. Ми знали, що нас тільки живе слово може врятувати, серед озброєної маси, частинно ворожої, в більшості байдужої, але й ці байдужі могли перейти на сторону настронених вороже. Ми при собі збрали не мали.

Я почав промову згадкою про режим Скоропадського, коли на Поділлі від села до села ходили „карательні відділи“ і біли шомполами та розстрілювали хліборобів, що розділяли між собою поміщицькі землі. З такою „програмою“ приїшло в Україну теж військо Денікіна. Я назвав ім'я міністра земельних справ Колокольцева: він був міністром в уряді Скоропадського, а після втечі Скоропадського в Німеччину в грудні 1918 р., Колокольцев був призначений міністром земельних справ в уряді Денікіна.

зума, я запропонував старості, щоб відкрив нараду. Ми показали мандат уряду УНР, котрий прочитав писар, і заявили, що хочемо вислати все, що сталося в Пашківській волості. Мені довелось промовляти першою. Ми знали, що нас тільки живе слово може врятувати, серед озброєної маси, частинно ворожої, в більшості байдужої, але й ці байдужі могли перейти на сторону настронених вороже. Ми при собі збрали не мали.

Я почав промову згадкою про режим Скоропадського, коли на Поділлі від села до села ходили „карательні відділи“ і біли шомполами та розстрілювали хліборобів, що розділяли між собою поміщицькі землі. З такою „програмою“ приїшло в Україну теж військо Денікіна. Я назвав ім'я міністра земельних справ Колокольцева: він був міністром в уряді Скоропадського, а після втечі Скоропадського в Німеччину в грудні 1918 р., Колокольцев був призначений міністром земельних справ в уряді Денікіна.

Виступ хору „Дніпро” в Клівленді

Клівлендський хор „Дніпро” виступить в грудні з двома імпрезами. В суботу, 11-го грудня в годині 7:30 в аудиторії Шеф Джуніор Гай Скул на Пармі відбудеться концерт, присвячений пам'яті Миколи Леонтовича у 50-ліття його смерті. На програму концерту зложаться його обробки народних пісень та частина опери „На Русалчин Великдень” на жіночий та чоловічий хори з солістами та оркестром. Промовцем свята буде д-р Василь Витвицький. Увесь дохід із концерту призначений на Фонд імені Миколи Леонтовича.

Різдвяна програма колядок в телевізії відбудеться і цього року. Телевізійна компанія ABC традиційно резервує для цієї програми пів години в різдвяному сезоні заздалеку сильному відгуку, з яким зустрічається аудиторія зі сторони слухачів. В цьому році з хором „Дніпро” виступить хлоп'ячий хор, організований диригентом Е. Садовським при школі св. Йосафата. Хором диригує Євген О. Садовський. Режисер і зв'язковий із студією Роман Касарраба, говорить пам'яті Дарія Яковича. Аудиторія, що звичайно відбудеться в околиці Нового Року, цим разом відбудеться в неділю, 26 грудня в годині 4-ї по полудні на клівлендському каналі 5.

Василь Панчак і його виставка

5-го грудня ц. р. буде відкрита в домі Об'єднання мистців українців в Америці на 2-й Ешью в Нью-Йорку виставка образів Василя Панчака. Мистецтво — один із найстаріших в Америці рокам і стажем, із тих, які тут жили, студіювали фахові школи і творили ще перед приїздом до Америки емігрантів після другої світової війни, уладжує ту виставку, як ніби свою „лебедячу пісню”. Хоч сам ще бодрий і тілом і духом, цікавиться українським і американським мистецтвом життям і розділяти по різних музеях і галереях, проте час до часу погрожує, що більше не малюватиме, а щоб привітати трохи гроша „на старість” — випродує свій мистецький „запас”. Тому й загалом в оголошеннях про „помірквані ціни” його образів.

І. Кедран

СХОДИНИ МОЛОДЕЧОГО ВІДДІЛУ СУА В НЬО-Йорку

Дня 5-го грудня ц. р. в Нью-Йорку о год. 3-ій по полудні в залі Народного Дому відбудеться сходи мого Молодечого Відділу Союзу Українок. На сходах доповідатимуть: Люба Раковська, Оксана Щур і Леся Гой, про Свят Вечір під аспектом народних звичаїв. Вони також пояснюватимуть, як прикрасити свічки на Різдвяні бара. Але зраджують культуру, автора і дбайливі підхід до мистецтва.

„ПАН ІСПЕКТОР”

(Згадка про одну одностаткову)

Під час 3-ї сесії Т-ва Української Кооперативної (ТУК) у жовтні ц. р., за іншими важливими справами та проблемами ні одному із 120-ти учасників 3-ї сесії не вдалося, на голову відзначити такий маловажливий факт, що саме 40 років тому вийшла друком у Львові перша комедія з українською кооперативною тематикою, а саме 11 авторів, які в 1931 році в Нью-Йорку. Зрештою, наразі 3-ї сесії, як і до, оберталася навколо кредитової кооперативної та що її автор тепер „жне і хліб жує” в Нью-Йорку. Зрештою, наразі 3-ї сесії, як і до, оберталася навколо кредитової кооперативної та що її автор тепер „жне і хліб жує” в Нью-Йорку.

Чому ж тоді автор „Пана Іспектора” лаявся, що він знає і читав „Ревізора”?.. А просто з-дуру так йому скажеш, з-дуру і зазнався, щоб боронити Боже, давное редактори не подумали собі, що він займає намічений і слабо орієнтується в красномовності п'єси.

З важким серцем, з лицем, що дупало від сорому, ішов молодий автор до редакції ГКЧ провирити коректуру першої своєї книжечки. Він міг би не здукуватися, коли б першій сторінці „Пана Іспектора” не побачив свого прізвища. Ну, так: редактори сконстатували факт, що твір неоригінальний, сюжет запозичений у Гоголя, тим-то і правильно зробили, що пропустили його ім'я.

Аж коли книжечка опинилася на машині — зрозумівся галстук і крик! Хтось із друкарів заперитив, що в коректурі пропущено ім'я автора. В редакції піднявся аларм, пп. редактори бігли, шукаючи винавця, але вже запізно було стримувати друку, бо половина накладу була надрукована. Врешті знайшли такий вихід з положення, що у переплеті ставили набагато спеціальною штампом ім'я автора на обкладинці книжечки, а перша сторінка і пішла в світ без нього, від чого, звичайно, він сів і завалився.

Зрозуміла річ, що редакторам і не снилося виникати з книжечки авторове ім'я: вони, просто, прогавили його а т. зв. щіткової корекції. Але ім'я ніяк не могло не поміститися в голову, що й автор зловить ту саму гаву!

— Слухайте, колего, — допитували нещасного автора, — чи ви цього не бачили, що в корекції пропущено ваше ім'я?

— Так, — поклавно відповів автор — я читав „Тараса Бульбу”, „Страшну Помістку” та інші оповідання. — А... „Ревізора з Петербурга” читали? Чи може бачили на сцені?

— Так... я читав!

— Ага, — домажав головою ред. Софронів-Левіцький і кинув значущий погляд ред. Купчинському.

Автор „Пана Іспектора”

— Та я бачив...
— То чому ж до ліха тажкого, ви цього не виправили?!

— Та я не знаю...
Автор мнявся, червонів, зідхав, завертав очима: як вгорі сказав — він був автор-початківець...
Якщо б когось з Вп. читачів були сумніви в автентичності цього оповідання, кожний матиме змогу це провирити а-п'ятишню, 3-го грудня, в Літературно-мистецькому Клубі в Нью-Йорку, коли до нас приїде в годині 3 власним авторським лектором колишній редактор ГКЧ, а теперішній редактор „Нового Шляху” в Торонто, котрому кланялися аж три Українки — Василь Софронів-Левіцький

І. Кер.

В СОРОВОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ
Дорогого нам СИНА

ВОЛОДИМИРА СКРЕМЕТІ

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
у КОЛЧЕСТЕР

у такий горю Ветко зі сном Григорія просить про молитви за спокій душі його.

Замість квітів на його могилу складають \$0.00 доларів на Українську Катедру при Гарвардському Університеті у Бостоні.

СТЕФАН СКРЕМЕТІ

ОСЕРЕДОК СЕРЕДОВИЩА ЗП УТВР
в НЬО-Йорку, Н. Й.

в СОРОВОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ

сл. п. ВОЛОДИМИРА СТАХОВА

відбудеться

в СУБОТУ, 4-го ГРУДНЯ 1971 р. о год. 7:30 веч.

в Церкві СВ. ЮРА в НЬО-Йорку

ПАНАХИДА.

Після Панахиди відбудеться

ВЕЧІР СПОМИНІВ ПРО ПОКІННОГО

в прибудинку Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку (149 Друга Ешью).

Просимо Друзів, Приятелів і Знайомих про ласкаву участь.

В СОРОВОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ
ПОВРАТИМА ПО ЗЕРОІ

сл. п. ЛЕВА ЛЕПКОГО

кол. поручника кімноти УСС
буде відслужена

ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА
З ПАНАХИДОЮ

7-го грудня ц. р. о год. 8-й рано

в Церкві СВ. ВОЛОДИМИРА і ОЛЬГИ в ЧИКАГО, ІЛЛ.

До ласкавої участі просить

МИХАЙЛО ПЕТРУНІК, кол. УСС

СТАНІЦІЯ БРАТСТВА УСС в ЧИКАГО

Збірка в пам'яті

св. п. ОЛЬГИ КВАСНИЦІ

переведена в Т-ві „Самопоміч” в Джерсі Ситі на Видання Фонду ОУІСМ.

Марія і Іванка Кош \$20.00 Іван Шабельський \$3.00
Григорій Яремчук 5.00 Володимир Дяків 2.00

Замість квітів на свічку молитви

б.п. п. ВАЛЕНТИНИ ТОВСТОКОР

мисного 25.00 доларів

на Українську Православну Церкву-Пам'ятник в Св. Бавид Брук, Н. Дж.

А. та М. ОЛЕНЧУК

Замість квітів на свічку молитви

Незмученого мого Команданта сони

сл. п. Лева Лепкого

кол. поручника кімноти УСС
складають по 10.00 доларів

на журнал „Українське Кошакство” на Видання „Червона Калина” і на „Історико-Військовий Музей” в Вінніпегу, Канада.

Високодостойний Дружині найближчій вклонився спокійно.

Михайло ПЕТРУНІК з Родиною

Увага! **УПРАВА 11-го ВІДДІЛУ** Увага!
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД
УКРАЇНИ в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

— відзначає —

50 РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ
ВІЙСЬКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

в п'ятницю, 3-го грудня 1971 року

о год. 8-й вечора

Залі **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ**
при 301 Палсайд Ешью, Йонкерс, Н. Й.

Доповідь виголосить колишній член УВО

Ред. ДАНИЛО ЧАПОВСЬКИЙ

До чисельної участі запрошує Українське Громадянство

УПРАВА 11-го ВІДДІЛУ ООСЧУ

Об'єднання Мистців-Українців в Америці

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ
ВАСИЛЯ ПАНЧАКА

Відкрита у галерії ОМУА при 149 —
— 2-га Ешью в Нью-Йорку в неділю 5-го грудня ц. р. о год. 12-й впол. Виставка триватиме до 12 грудня включно. Відкрита в будні дні 5-8 год. веч., у суботу в неділю 12 вполудне до 8-й вечора.

Образи можна буде набувати по дуже поміркваних цінах.

НАПРАЦІЛИ ДАРУНОК НА
СВ. МОКЛАЯ або НА РІЗДВО

УКРАЇНА

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ДЛЯ МОЛОДІ

Св. п. Людмила Івченко-Коваленко, Головний Редактор.
Видання Об'єднання Українських Православних Сестрич у США. Ціна 15.00 дол.

ЗАМОВЛІТТИ:
Consistory of UOC
P.O. Box 495, So. Bound Brook, N.J. 08880
L. Selepyna, 680 Stuyvesant Ave., Irvington, N.J. 07111
Mrs. Anhelina Chudyj
84-22 107th Avenue, Ozone Park, N.Y. 11417

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

повідомляє, що

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

— відбудеться —

в суботу, 4-го грудня 1971 року

4-та год. по пол. в приміщенні

УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

при 2 Схід 79-га вул. в Нью-Йорку, Н. Й.

Про нові основні досягнення мікробіології доповідатимуть:

- 1) Д-р **МАКСИМ НЕМЕЦЬ** (Squibb New Brunswick, N.J.), „Genetics of Fermentation microorganisms”.
- 2) Інж. **ЮРІЙ ГРАБЕЦЬ** (Hunt Memorial Hospital, Denver, Mass., „Вплив антибіотиків на бактерії”.
- 3) Д-р **ЛЕВ КУШНІР** (Eastern Penna Psychiatric Institute, Phila., „Реконструкція клітинної мембрани”.
- 4) Д-р **МИХАЙЛО СТЕФАНІВ** (Hoffman LaRoche, Nutley, N.J.), „Вириси і розшуки за їх онкогенними типами в неоплазмах людини”.

Координація — Інж. **Е. ІВАШКІВ**
Організація — Інж. **З. САЛЕВІЧ**

Після дискусії — **ПЕРЕКУСКА** при ЧАЮ

Гостям рад.

УВАГА! УВАГА!

Всі, що працюють ночами в усіх 5-ох дільницях Нью-Йорку!

Це стонується особливо тих, які йдуть до праці і з праці між 10-ою годиною ночі до 6-ої години ранку, як також провідників груп громадян, які зорганізувались задля самооборони!

МЕНРАС є дослідною організацією, яка постола, щоб перевести дослідів і студій про робітників, які працюють ночами, як найкраще забезпечити їх в дорозі до праці і від неї додому. Ми переводимо ці наші дослідів щодо робітників нічною порою — вже 10 місяців і прийшли до висновку, що ці нічні робітники — це найбільш постраждалі в якійсь працюючій платині податків Нью-Йорку. Фактом є, що нема статистичних, сильних властиво є отих нічних робітників у Нью-Йорку і в якому часі та в яких пунктах міста вони мандрують до своєї праці й після праці, нічною порою.

Коли Ви належите до робітників, які працюють нічною і вважаєте, що Вам треба кращої опії і кращої транспортної, то просимо виголосити нескладні подання форм-мудир-і перекласти його нам. Ми подіємо Вам кращі подання про нашу дослідну працю. Ней заклик є мас на цілі добуття будь-яких грошей ми приєднаємо Вас до нашої організації.

Так Ні
Чи Ваша транспортна не вигідна Вам нічною ☐
Чи відчуваєте острах, що Вас можуть нападати ☐
Чи потребуєте кращої охорони? ☐
Подайте своє ім'я, прізвище й адресу: ☐
Ім'я і прізвище ☐
Адреса ☐ Zip Code ☐

Вислати до: **МЕНРАС**
139 East 36th St., Suite 8 New York, N.Y. 10016

В ГАЛЕРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО
КЛУБУ в НЬО-Йорку — 149 2-га Авеню

від 5-19-го грудня 1971 року відбудеться

13-та ІНДИВІДУАЛЬНА ВИСТАВКА

КЛИМА ТРОФИМЕНКА

члена ОМУА в Нью-Йорку, члена професійних мистців Німеччини (Мюнхен.)

Виставка відкрита: п'ятниці і суботи — 3-7 веч., неділя — 12-8 веч.

КРУЖОК МАТЕРЕЙ
ПРИ ШКОЛІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЬО-Йорку, Н. Дж.

— влаштує —

в неділю, 5-го грудня 1971 року о год. 4:30 по пол.

в шкільній аудиторії

МИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР

„ЗОЛОТА КНИГА” — сценка у виконанні наших ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ.

Канцелярія буде відкрита від год. 2-ої по пол. того самого дня в тій же залі.

+

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
мого Найдорожчого МУЖА

бл. п. Проф. Д-ра МИХАЙЛА МИТРОФАНОВИЧА

ОВЧИННИКА

буде відслужена

ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА ТА ПАНАХИДА
НАД МОГИЛОЮ

в суботу, 4-го грудня 1971 року о год. 9:30 ранку

в Церкві СВ. АНДРЕЯ в БАВІД БРУКУ, Н. Дж.

Рідних, Друзів і Приятелів проху взяти в цей день участь в молитвах за Спокій Душі Спокоїлого.

В безмежному горю —

дружина — **МАРІЯ ОВЧИННИК**

У Філадельфії відзначили 50-річчя Базару

Ініціатива комбатантських організацій та за сприяння Товариства Прихильників УНР і православної громади при церкві св. Покрови відзначено пам'ять 359 героїв-учасників 2-го Зимового Походу, що потрапили в полон-неволю і були розстріляні червоними катями під Базаром на Волині 21-го листопада 1921 року.

Починаючи Богослуження відправив о. Михайло Воронцов і виконав проповідь, звернену головно до молоді, яка організованами лаврами взяла участь у святкуванні. На чолі молодечих організацій були почесні відділи комбатантських організацій, з прапором ОБВУА, під командою Миколи Алексєвича.

По церковних відправах, в церковній залі відбулося зібрання представників української спільноти, що його

Підготовка концерту на честь

М. Леонтовича

На 13-го грудня с. р. призначено, на 4-ту годину дня у залі Фешен Інституту, 225 Вест 24-та вулиця, міста Нью-Йорку концерт-маніфестацію на честь геніального композитора М. Леонтовича. В програмі коротке слово про композитора, яке виконає музиколог д-р І. Сокевич-Кий. У концерті візьмуть участь всім хором: „Душка“, хор Церкви св. Івана Хрестителя — Ньюарк, „Жайворонки“ хор при Осередку СУМА ім. ген. Т. Чупринки, „Діти України“ — з Лонг Айленду, хор Церкви св. Володимира з Нью-Йорку, музичний хор „Прометей“ з Філадельфії, хор ім. М. Леонтовича з Ірвінгтона, хор „Вояки“ з Перт-Амбой-Слизз-Бету з участю бандуристів при Українському Народному Домі у Джерзі Сіті і бандуристів зі школи українського мистецтва у Баванд Бруку.

Кожен хор виконає по дві пісні з творів М. Леонтовича. Крім того зведений хор із 400 осіб, у якому беруть участь всі хори-учасники в

відбуваються регулярні проби всіх хорів. Спільна проба зведених хорів відбулася в Українському Народному Домі міста Нью-Йорку в п'ятницю 3-го грудня с. року.

У радіопрограмі, яку провадить священик Української Католицької Церкви о. д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ, буде репортаж про композитора 3-го та 10-го грудня (п'ятниця) між 7-8 годинами вечора. Крім того директор п. Шарван Боффало в своїй радіопрограмі в суботу 4-го грудня о 2-й годині влаштує радіопередачу з присвятою геніальному композиторові. Заповіджений концерт-маніфестація хай буде відповістю всім ворогам, які нищать українську культуру в нашій окупованій Батьківщині. В. В.

Творчість Марії Галун Блок

В дитячому відділі Денверської Публічної Бібліотеки виставляють перші матеріали „Дам'янові два світи“, письменницької українського року Марії Галун Блок.

Матеріали включають декілька потяжених і написаних і зроблених в часі концепту рукописів, першину чернетку рукопису, дослідні матеріали, листування з автором і видавцем, шість кінцеву чернетку, друкарські і графіки, і в кінці, опрацьовану книжку у виданнях амери-

В Україні відбудеться огляд праці дитячих театрів

Кітй. — У вересні-листопаді 1972 року в Україні відбудеться обласний, а потім загальний огляд праці усіх Театрів Юного Глядача, ТЮГ-ів, та усіх професійних Лялькових Театрів. Огляд проводиться „міністерство культури УССР, разом з ЦК КЛІСМ“, з комсомольською організацією. Після нього відбудеться „всесоюзний огляд“ у Москві. Найкращі ТЮГ-и і Лялькові Театри в Україні одержать по три-пять тисяч рублів, „грамоти“, менші грошові премії, оплачені манд-

ЦІНИ ОГолошень В Щоденнику „СВОВОДА“

- 1 ЛІСТ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ на культурні імпреси (академії, посмертні згадки, роздуми, події) — \$2.00
- 1 ЛІСТ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ на приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивалі, пікніки, бенкети, банкети, продажі домі і т. д.) — \$3.00
- 1 ЛІСТ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ на ПОЛІТИЧНІ ОГолошення (виборчі кампанії) — \$4.00
- ОГолошення ЧЕРЕЗ 3 ШПАЛЬТИ (ціла сторінка) — \$5.00
- Від 10-го за кожного роду оголошення.
- ВІГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — \$4.75
- ВІГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — \$6.50
- ОГолошення НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-Ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які дозвугують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть виправдані попередні рахунки.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ ТУТ І ТАМ ДАЄ ПРИКЛАД...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Українських Студій буде всецільно завершений.

Оставайте з Богом та щиро Вас здоровімо:

Ірка, Оля, Михайло, Дарка, Богдан, Марійка...

(Оригінал цього листа знаходиться в редакції „Свободи“)

І знову, наче у відгомін своїм побратимам і посестрам „там“, 13-й Конгрес Союзу Українських Студентських Товариств Америки, що відбувся на Союзівці в дні 20 і 21-го листопада с.р., схвалив однодушно таку резолюцію:

Резолюція в справі ФКУ

а) 13-й Конгрес СУСТА — організації, яка створила Фонд Катедр Українства, заявила своє зобов'язання з розвитку українського студентства в Гарвардському університеті.

б) Конгрес висловлює признання академікові Омельянові Прицакові за його жертвенну і успішну працю для встановлення тривалого центру української науки в Америці.

в) Конгрес щиро вдячний всім жертводавцям і Представникам ФКУ, які своєю посватою уможливили реалізацію задуму СУСТА з 1957-го року.

г) Конгрес рішуче відкидає і засуджує всі спроби злочинних критиків обезцінити діло СУСТА — творення Гарвард-

ського Центру Українських Студій.

г) З огляду на недалекий річечень (грудень 1972 р.) сплати трьох катедр і інституту українства по ціні з 1968-го року, 13-й Конгрес СУСТА закликає все українське студентство включитися в популяризацію справи ФКУ серед української спільноти і в збіркову кампанію (потребує — 3 мільйони „доларів“), а українське громадянство до посиленої жертвенності.

Хай нашим кличем буде: осягнення мети ФКУ в 1972-му році!

Лист і резолюції говорять самі за себе. „Свобода“ вже від деякого часу заглянула та підготувала спеціальне, подвійне своє „гравардське видання“, публікацію якого відложено з уваги на деякі інші корисні акції. Тому, що Фонд Катедр Українства та Гарвардський Осередок Українських Студій запланували проголосити 1972-й рік Роком Українських Студій в Гарварді, „Свобода“ планує всецільно включитися в цю акцію та попередити її публікацією запланованого окремого „гравардського“ видання з початком нового, 1972-го року, друкуванням в ньому авторитетні інформації про теперішній розвиток і теперішній стан українських студій в Гарварді, призначені вже знову довіри епископ жертводавців, між ними багатьох меценатів-тисячників, відповіді критикам та подібні матеріали.

Пам'яті Володимира Стрілецького

Крім актуальних вісток із світа та українського життя „Свобода“ подає в рр. 1949, 50 і 51-м відомості про прибуття нових імігрантів, подаючи назву корабля та поїмний список.

В одному із чисел „Свободи“ за жовтень 1949 р. була записка, що до ЗСА прибули Стефан, Марія і Володимир Стрілецькі, батько, мати і син, який ще недавно, бо в 1947 р. закінчив технічні студії Відділу будов машин в Мюнхені.

Молодий інж. Володимир Стрілецький уродженець (1922) Львова, де закінчив народну освіту і Академічну гімназію, приїхав до Америки з постановою використати своє технічне знання.

Незадовільне знання англійської мови, поборювання всіх початкових труднощів нового імігранта не зражували його. Вивчав англійську мову і доповняв технічне знання на спеціальних курсах в Чикаго.

У 1950 й, одружившись з Ярославою Дуліш, у квітні 1951-го р. поступив на працю до великої фірми Вабкок і Вілкок у Чикаго, з якою зв'язався на повних 20 років аж до своєї смерті — дня 23-го березня 1971 року. Розпочав працю як технічний інженер, скоро видивив свою пильність, солідність і знання роботи на становищі заступника менеджера і керівника відомого великого Відділу.

Фірма Вабкок і Вілкок є знана не тільки в Америці, але й у світі як продуцент великих бойлерів не лише для таких фірм як Едісон Ко, але й до атомових підводних човнів.

Солідність та знання відкрили для інж. В. Стрілецького шлях до відповідальних становищ. Люблений своїми співпрацівниками, шанований керівниками

О. Го.

Вінніпезька Архиспархія видала двомовний „Нападський Катехизм“

Вінніпег. — Вінніпезька Архиспархія Української Католицької Церкви в Канаді видала для українських дітей і молоді при парохіальних школах 200-сторінковий двомовний „Канадійський Катехизм“ під назвою „Прийди до Отця“, українською і англійською мовами. Книжка ілюстрована 37 малюнками в повних кольорах, роботи Романа Ковалю, який пристосував її малюванням, сказавши в повідомленні з Канцелярії Катехитичного

го Центру, „до нашого образу й обставин“. У книжці є 17 сторінок з віршованими текстами й нотами до пісень, що їх вивчають діти в різних порах релігійного календаря. Книжка „Прийди до Отця“ коштує 2 дол. 25 центів. Катехизм запровадять канадійським Єпископатом. Важаючі придбати цю книжку, можуть писати до Заряду Катехитичного Центру, головою якого є о. Р. Кисілевський, а секретаркою — П. Варен: 235 Scotia St., Winnipeg 17, Man.

ВІДИШЛИ ВІД НАС

СТЕФАН СОРОКАНИЧ, член УНС Відд. 305 Т-ва Запор. Січ в Маһопу Сіті, Ра., помер 14 листопада 1971 р. на 70 р. ж. Став членом УНС в 1939 р. Похований у смутку дружини Маріо, 3 доми: Анну, Ольгу, Марію і сина Івана.

Вічна Ному Пам'ять! Секретар

ІВАН ДУСАНЕНКО — член УНС Відд. 204 Т-ва о. А. Гончаренка в Нью-Йорку, Н. Я., помер 16 жовтня 1971 р. на 78 р. ж. Нар. в Демисові, пов. Тернопіль, Україна. Став членом УНС в 1916 р. Похований у смутку дружини Анну, сина: Тараса, Богдана, Володимира Андрія і 5 дітей та правнука. Похорон відбувся на цвинтарі Ferncliff, Hartsdale, N.Y.

Вічна Ному Пам'ять! В. Паласов, секр.

КОНСТАНТИН О. ПОСТУПАК, член УНС Відд. 305 Т-ва Запор. Січ в Маһопу Сіті, Ра., помер 14 листопада 1971 р. на 66 р. ж. Став членом УНС в 1941 р. Похований у смутку дружини Марію, сина Стефана і Данила, 5 дітей. Похорон відбувся 17 листопада 1971 р. на цвинтарі Ролінг Поступака в Weatery, Pa.

Вічна Ному Пам'ять! Секретар

АТАНАС КУЛЬЧЕНЦЬКИЙ, член УНС Відд. 96 В-ва св. Івана в Піттсбургу, Па., помер 15 листопада 1971 р. на 80 р. ж. Нар. в Болдосові, Гр., став членом УНС в 1920 р. Похований у смутку Ілі, Анну, Гелен, Якушу і 7 дітей. Похорон відбувся 18 листопада 1971 р. на цвинтарі св. І. Хрестителя в Піттсбургу, Па.

Вічна Ному Пам'ять! Секретар

ТЕКЛА БУДАН — членка УНС Відд. 339 В-ва св. Ва-

Праця

FEMALE Nurses Aides — Home Health Aides LPN's RN's No Fee Ever! Good pay. Hours to suit. Sleep-in or out. Full/part time. Home Health Aides. (516) 588-1400

Праця

HELP WANTED MALE DO ROВЛЕННЯ КАБІНЕТІВ Досвід, постійна праця цілий рік. Досконалі умови праці. Suburban Cabinet Corp. 1465 Palisade Avenue Teaneck, N.J. (201) 833-3214

GRINDER

To grind woodworking, cutters, carbide or steel. Some overtime. Salary according to experience. Fred Reuten Inc. 231 Herbert Ave., Closter, N.J. (201) 768-4900

РОБІТНИКИ ДЕРЕВНИХ ВИРОБІВ

Досвід. Праця у фабриці, де що „овертайм“. Платня заздалегідь від досвіду. Fred Reuten Inc. 231 Herbert Ave., Closter, N.J. (201) 768-4900

POWER PRESS OPERATORS

Experienced on automatic feeds. Good pay, benefits, steady. Arrow Fasteners Co., Inc. Saddle Brook, NJ 201 843-6900 Mr. Berger

BROILER COOK

5 day job. Starting salary \$146 per week. Must be top man. Uniforms and food included. Must speak English. HILTON INN 455 South Broadway, Tarrytown, N.Y. (914) 631-5700

AUTO MECHANICS

"Pierce is expanding". Excellent opportunity. Top pay plan. Major Medical Insurance, and fringe benefits. Call (401) 723-4900, Joe Dion PIERCE CHEVROLET 490 Main St. Pawtucket, R.I.

сидів у Ладзедфії, Па., померла 1 листопада 1971 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Шавана, пов. Сікен, Україна, і стала членкою УНС в 1943 р. Похована у смутку дочок: Марію, Анну і Соу і 2 синів та 2 правнука. Похорон відбувся 8 листопада 1971 р. на цвинтарі св. Марії на Факс Чейні в Філадельфії, Па.

Вічна й Пам'ять! С. Лунаці, секр.

МАРІЯ ІЛЬЧИТИН — членка УНС Відд. 56 В-ва Арх. Михайла в Балтіморі, Мд., померла 11 листопада 1971 р. на 88 р. ж. Нар. в с. Каліні, пов. Дрогобицький, Польща, і стала членкою УНС в 1952 р. Похована у смутку мужа Івана, сина Миколая, невістки Терези, брата Юрка, сестри Катруси. Похорон відбувся 15 листопада 1971 р. на цвинтарі Glen Haven, Glen Burnie, Md.

Вічна й Пам'ять! А. Швайн, секр.

МАРІЯ РУДАНСЬКА — членка УНС Відд. 137 Т-ва Богдана Хмельницького в Вест-Істоні, Па., померла 22 жовтня 1971 р. на 74 р. ж. Нар. в с. Рокосів, пов. Старий Самбір, Україна і стала членкою УНС в 1925 р. Похована у смутку Катруси, сина Миколая, 2 братів. Похорон відбувся 25 жовтня 1971 р. на парадальному цвинтарі св. Луки в Вестерсайд, Па.

Вічна й Пам'ять! Ст. Колодуб, секр.

ПІЗНАЙТЕ ОСНОВУ ОСНОВ ВУТТЯ ПІЗНАЙТЕ РОСЛИНИ — ПРИДБАЙТЕ „ЛОГОТИП КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН“ Ціна 10.00 доларів. Замовляти в книгарнях або у автора: G. Hordlenko, 577 Geneva Ave., Philadelphia, Pa. 19120

ПОВІДОМЛЕННЯ

Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПОДИНОКІ ОСОБИ,

що Адміністрація не буде поміщувати жадних оголошень

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНОК

на СВ. МИКОЛАЯ

під ЯЛИНКУ

Студійна (Коледжова)

Грамота УНСоюзу

ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ І ВУКАМ НАЙВАЖЛИВІШЕ:

ВИСОКІ СТУДІЇ, ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ІМ ДВЕРІ ДО ШАСЛИВОГО І УСПІШНОГО ЖИТТЯ.

ЦІННИЙ ДАРУНОК

передплата „СВОВОДИ“ для Ваших Рідних, Приятелів

и Знайомих

Річна передплата 18.00 доларів

Замовлення, залучуючи чек або моні ордер слати

„Svoboda“

81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 6662. Дітунки принесли людські руки

Здорові були, вагабунди! Я, Тарзан, вітаю вас!

Масмо „кружи“, але той, що купує „кружи“, не зустріє нас сьогодні, як обіцяв

був. Тому приходимо до нього!

Робимо постуч, Тарзане! Чоловік, що ти його вбив, тебуровав тут, щоб купувати дощесні руди від вага-

ПАЗЯ МОЗИЛЬОВСЬКА — членка УНС Відд. 102 В-ва св. ап. Петра і Павла в Клівленді, Огайо, померла 24-го жовтня 1971 р. на 77 р. ж. Похована у смутку сина: Михайла, Антона, Станіслава, дочок — Гелену і Марію, синів — Івана і Павла. Похорон відбувся на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна й Пам'ять! М. Бобченко, секр.

ТЕОСІ КРОЛІК — членка УНС Відд. 382 в Frackville, Па., померла 26 жовтня 1971 р. на 81 р. ж. Став членкою УНС в 1934 р. Похована у смутку дітей: Ольгу, Нанси, Софію, Юлію, Марію, Михайла. Похорон відбувся 30 жовтня 1971 р. на парадальному цвинтарі св. о. Миколая в Фрейсбурзі, Па.

Вічна й Пам'ять! Секретар

ПІВЛЮ ТЕРЛЕЦЬКИЙ — член УНС Відд. 336 Т-ва Соу-мла в Клівленді, Огайо, помер 1 листопада 1971 р. на 77 р. ж. Нар. в селі Либихора, Старий Самбір, Україна. Став членом УНС 1944 р. Похований у смутку сестру в Україні і сестриню в Клівленді. Похорон відбувся 4 листопада 1971 р. на цвинтарі Hillcrest Memorial Park, Bedford Hts., Ohio.

Вічна Ному Пам'ять! Г. Касль, секр.

МИРОН БЛАЩУК — член УНС Відд. 350 В-ва св. Арх. Михайла в Стемфорд, Конн., помер 7 листопада 1971 р. на 54 р. ж. Похований у смутку дружини Іліни, сина Данила та батька Василя.

Вічна Ному Пам'ять! Секретар

JOSEPH'S REST HOME FOR THE AGED

N.J. State approved. Family atmosphere. Aged & retired Men & Women Reasonable rates. Polish & American cooking.

Dial 925-9897

230 Linden Ave., Linden, N.J.

Real Estate

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ

ВУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ

звертайтеся до

УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ

GEMINI REAL ESTATE CO.

98 — Second Avenue

New York, N.Y. Tel: 477-6406

Хочете продати або купити будинок, бізнес, землю у Міннеаполіс і окр. звертайтеся до REAL ESTATE salesmen-ukrainian

MRS. IRENE HOLGERSON з дому Темуровська

Телефонуйте: до офісу (612) 868-8433, до дому (612) 868-7952

Купуйте в підприємстві, які оголошують в „Свободі“

Funeral Directors

Theodore WOLFFMAN, Inc.

Директор Похоронного Завантаження

123 East 7th Street

NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: GR 5-1437

СОЛІДНА ОБСЛУГТА

ПЕТРО ПРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИЦЬ

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура. Модерна капація до ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegion 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслу́га ЦИПРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J.

NEWARK, N.J.

ESsex 5-5555